

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

Spes peccatoris est falsa & maledicta à Deo, quia 1. Impius non habet
timorem Dei, sine quo recipere nequit primam gratiam ad sui
conversionem necessariam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

perpescant, quæq; eis certam spem obtinendæ salutis suggerit,

Sed, postquam fidem ipsorum ostendimus esse maledictam, solum dico, spem illorum haud melioris esse notæ, & undecunque hæc suam trahat originem persuasio, summæ miseræ extremitatem, simulque certam esse characteristicam perditionis & damnationis ipsorum perpetuæ.

Probo id duplici argumento, quod duplicem partem **DIVISIO,** simul ministrabit præsentis discursui. Primò falsa spes ista demonstrat, carere impium timore Dei, ac consequenter statum illius formaliter opponi gratiæ primæ cœlesti ad conversionem sui necessariæ. Secundò, si impius reciperet gratiam, falsa ejusmodi confidentia timore Dei destituta privaret ipsum duabus virtutibus, quæ sunt duo principalia instrumenta in ordine ad præstandam efficaciam gratiæ.

Quò meliùs hanc exponamus veritatem, Spiritum, adeamus veritatis, eum interpellando per intercessionem Dei Matris. *Ave Maria.*

Prima lectio, quam Divinum Spiritus ad se accedentibus prælegit, est de timore Dei, sua secreta is non revelat nisi animabus timoratis. Magni illi veteris testamenti cultores Deo alioquin familiarissimi, adeò tamen timore Dei percellabantur, ut extraordinario quodam loquendi modo Deum suum timorem appellarent. Ita Jacob in Genesi juravit per timorem Isaac, id est, per nomen Dei Isaac. *Nisi timor Isaac (quod idem ac Deus) affuisset mihi.* I.
Punctum. Genes 31, 42.

Vigebat hic timor non solum in veteri tanquam in lege rigoris, sed etiam in nova gratiæ sc. & amoris, quem omnium

omnium

omnium fervorum suorum cordibus Deus imprimere voluit. Isaias declarans thesauros gratiarum inestimabiles, quibus anima Christi esset exornanda, inter alios *Isa. II. 3.* etiam ponit: *Replebit eum Spiritus timoris Domini.* Hebraeus textus habet: *Spiritus Domini faciet eum spirare timorem Domini.* Eo modo, sicut miles non spirat aliud præterquam cædes, sanguinem; sponsus amorem & amoris illecebras: ita Christus respirat undique non aliud quam sanctum istum timorem.

Singulariter animadvertunt Evangelii interpretes, quòd Christus, cum prima vice populum instructurus templum subiisset, secum tulerit virgam in manu in testimonium zeli severitate pleni, quo ardebat. Præfererat ab initio vultum Sacro quodam furoris igne succensum, nec prius verbis quam verberibus prædicare incepit: quo extraordinario, & amabili cæteroquin inclinationi dulcissimi cordis sui tam contrario agendi modo, ut D. Augustinus explicat, nos instruere intendit, timorem Dei lapidis angularis loco in Ecclesiæ suæ fundamento collorandum, eo quòd sit dispositio præviè necessaria ad hauriendum profectum è luminibus Evangelii.

Non loquor nunc de timore illo inquieto, cuius amor est individuus comes: *Res est solliciti plena timoris amor.* Nec de timore filiali, quem S. Augustinus vocat timorem castum, ei similem, qualem sponsa gerere solet, ne sponsi sui offensam incurrat: neque de timore profusus servili, & terreno, qui ex amoris proprii fonte derivatur, & in causa non est, teste D. Augustino, ut observetur iustitia, sed solùm impedimento est, ne pœna incurratur: ita quidem ut sine timore pœnæ non fugeret aliquis malum, cui

cui illa est affixa, imò vellet adhuc habere potentiam id committendi. Timor iste est malus ac vitiosus.

Loquor de timore, qui medium inter servilem & filialem occupat locum; nec adeò illimis & defœcatus ut filialis, neq; adeò terrestris ac carnalis per modum servilis, sed miscens proprium commodum cum honore Divino, metuens quidem pœnas, plus tamen pœnarum causam, quæ est peccatum.

Timor tali modo sumptus est donum supernaturale, effectus Sancti Spiritûs, ut Concilium Tridentinum decernit. Scriptura plerumq; eum nominat originem salutis, initium sapientiæ, inchoatam charitatem eoquòd hanc post se trahat veluti acus filum, D. Augustini est comparatio; acûs instar ille sindonem u. g. penetrat, ut charitatem tanquam filum ibi relinquat.

De cona que cum Tertulliano, *timor*, de quo hic nobis sermo, *fundamentum salutis est*. Rationem dicti idem mox subnectit: *Qui presumit, superbit, presumptio invercundia portio est*. Superbia verò formaliter opponitur primæ gratiæ, quæ effectus purus est solius misericordiæ; ad hanc igitur obtinendam, necessarium est, ut timor Dei humiliter peccatorem, eumque in statum redigat, in quo Publicanus Evangelicus suspirabat veniam: *Nam humilibus dat gratiam.* Jacob. 4.6.

De prima ista gratia sentit D. Bernardus idem, quod de subsidio Angelico à Deo hominibus promisso, dummodò sint in viis suis: *Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.* Quænam sunt viæ hominis? timor & humilitas; *presumptio & obstinatio sunt viæ demonum.* Peccator, qui justitiam Dei non reveretur, ejusque minas non perhorrescit, caret dispositione ne-

H h

cessaria

Isa. 66. 2.

cessaria ad hoc, ut radiis Divinæ lucis collustretur, qui sunt initium conversionis peccatoris. *Ad quem respiciam, quærit ex Isaia Deus, in quem effundam viscera misericordiæ, defigam oculos pietatis meæ, nisi ad pauperculum, humilem, parvum in oculis suis, & contritum Spiritu, & tremementem sermones meos?* Cùm timor itaque nos constituat in statu primos Divinæ miserationis intuitus recipiendi, cum Sancto Bernardo concludere possumus; *Prima gratia est timor Domini, sine hac gratia gratiarum, quæ totius Religionis exordium est, nullum bonum pullulare aut manere potest.* Adeoq; nec ullam spem veræ conversionis concipere licet.

Si consideremus peccatorem in suis vitiis & depravatis suis habitibus, cæcus est, quem illuminari oportet; ignorans est, qui instrui debet; profundo scelerum lethargo, sicut ordinariè scripturâ loquitur, oppressus, somno sepultus jacet, quem proin evigilare, necesse est; habet adhuc fidem, at fidem quandam mortuam, quæ resuscitari debet: in hoc statu talis Christianus nec capit, vel intelligit quidquam de rebus sublimioribus, quæ indies fiunt ac factæ sunt pro salute illius in Ecclesia.

Videtur mihi adumbrari vivo colore stupiditas & insensibilitas horum Christianorum famoso illo casu, quem incurrisse legimus in historia profana celebratissimum Philosophum Archimedes. Erat hic in speculationibus suis Mathematicis aded absorptus, ut in summo devastationis, deprædationis tumultu amplissimæ urbis, nil videat nec audiat, nullum sibi periculum imminere sentiat. Romanorum exercitus ex una parte Syracusarum muros prosternit, prostratos occupat, indeq; interiora urbis penetrat, omnia cæde & igne replet; miles avaritiæ

ritiæ cæstro percitus ob partam victoriam insolens, omnia deprædatur, quæ secum auferre nequit, cuncta devastat & succendit: percipiuntur in omnibus urbis angulis miserorum lamenta, hostium clamores, ovantium victorum applausus, qui omnia, quæ occurrebant, & resistere poterant, prosternunt, extirpant. In tanto tumultuantium, undique militum & civium strepitu, in totius urbis adedò spatiose fatali everfione, unicus Archimedes se minimè commovet, continuò in suos circulos, triangulos, aliasq; figuras oculis defixus. Furiosus quispiam supervenit, miles, lanceam manu intentans, jam jam illaturus necem, Philosophus manet immotus; hostis contemni se ratus brachio lanceam vibrat, Archimedes nil advertit, necdum quicquam mali adesse, suspicatur: perforatur eidem pectus, sed nihil sensisse videbatur ille. Unde hoc provenit? paucis Titus Livius id exprimit: *Erat totus formis intentus.*

En veram imaginem Christianorum, qui terrenis rebus penitus immerfi, in objectis carnalium suarum passionum suffocati, *Transferunt*, ut Psalter eos depingit, *in affectum cordis.* ^{Pfal. 72. 7.} Omnis ipsorum intellectus, omnis ratio, tota anima tam arctè adstringuntur & affiguntur ejusmodi figuris, formis, phantasiis, quas mundus illis proponit, ut nihil videant, nihil concipiant vel capiant de magnis & summè proficuis Christianæ Religionis dogmatibus. *Toti formis intenti* corpore & animo. Avaritia, ambitio, vindicta mille ad eorum latera opprimunt, & impudicitia decem millia trucidat: *Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis.* ^{Pfal. 90. 7.} Intereà tamen nil finistri subodorantur, quamvis aliorum instar in puncto sint

Hh 2

mox.

mox damnandi: *Nihil timent, quia nihil vident*, inquit D. Ambrosius.

Auspiciū ergo conversionis horum peccatorum petendum ab interruptione somni, cui indormiunt; abstrahendi è vitiorum culcitra, excitandi à fatali & maledicto suo lethargo. Quodnam verò adhibendum remedium? tonitrua Divinæ Justitiæ supra obstinatorum capita immugire, quibus terreantur, fulgura aëreis fornacibus erumpentia, ut intueantur imminentem Dei vindictam, oculos illorum somno clausos aperire debent.

Magnum observat S. Ambrosius discrimen inter timorem Divinum & naturalem; hic, si crescit, turbas, motus in animo fovet & auget; ille cæcas passionum tenebras dispergit, roborat rationem, fidem animat. *Cum hic timor immittitur, non ibi ratio extinguitur, sed illa caligo, qua mentem premebat, discutitur.*

Quid adhuc est peccator in statu vitiorum suorum constitutus? est lethali morbo & quidem cum periculo æternæ mortis obnoxius; cui salubrius antidotum pro redintegrandâ sanitate præscribi nequit, quàm timor Dei salutaris: universale & optimum istud ad ejiciendum omne lethiferum virus animæ, alexi pharmacum dictavit

Ecd. 1. 27. ipse Spiritus Sanctus: *Timor Domini expellit peccatum.*

Idem remedium approbat Sapiens, qui insuper mox post ipsius applicationem promittit salutem; *Time Deum, sanitas quippe erit in umbilico tuo.* Vel sequendo aliam conversionem: *& medebitur concupiscentiæ tuæ*, pestilentibus febribus tuis è passionum deordinatarum æstu eluctantibus.

Prov. 3. 8.

Ah! utinam liceret hoc Adventus tempore sumere ignes, flammæ, stridores dentium, furores Divitis in
Evan.

Evangelio Epulonis, & exprimere vim & virtutem omnium istorum suppliciorum mediante quadam profunda meditatione, inde extraherem liquorem reipsa & perverso naturæ gustui amarissimum, cujus tamen una dosis sumpta certissimæ cederet saluti omnibus avaritiæ febri laborantibus in hac urbe, egererent & restituerent ii omnem illum terræ cumulum, quo se repleverunt sicut serpentes, suasque deonerarent conscientias alienis bonis prægravatas, postquam tot jam annis ea in suis ædibus detinuere.

O! si daretur facultas per sermones meos infundendi cordi istius mundo dediti, ambitione inflati aliquot præfati liquoris stillas aliquid de timore ignominiarum & confusionum æternum damnatorum: quàm faciliè evanescerent omnes illi vanitatum vapores, qui in cerebrum ejus ascendentes, vertiginem, inquietem continuam capitis exsuscitant.

O! utinam voluptatum cæno immerfus, cujus peccus infamibus pustulis impudiciæ est exulceratum, salutari nostro timoris Divini aspergeretur rore, aut eo per modum succi corrosivi uteretur, noxiam putredinem separantis, citò talis reconvaleret. Consilium istud medicum præscribit D. Augustinus animarum archiater dexterrimus: *Timor Dei sic vulnerat, quomodo ferramentum medici putredinem tollit.* Omnino hic timor est, qui aperit ulcera nostra, ut pus omne effluere possit. *Quicumque* ait S. Doctor, *tali vulnere non fuerit vulneratus, non perveniet ad vitam æternam, sine læsione dicta, vera sanitas & animæ conversio obtineri nequit.*

Resumamus paucis, quæ diximus. Ad conversionem peccatoris necessarium est, deprimi fastum istius ni-

miùm de se præsumptis: oportet illuminare hunc cæcum, excitare dormientem, sanare ægrotum: hæc omnia, ut vidimus, feliciter præstat timor Dei. Qui proinde est dispositio necessaria ad consequendam conversionis gratiam. Quamdiu igitur peccator huic suæ falsæ inhærebit persuasioni, quam S. Hieronymus *pessimum magistrum* nominat, scholam frequentabit pessimi magistri, qui cum in vitiis suis roborabit. Quamdiu ille carebit timore, in sua cæcitate, profundo vitiorum lethargo obrutus perdurabit. Quamdiu denique respuet timorem Dei, tamdiu detinebitur in sua infirmitate, medicinâ & remediis destitutus.

Eccl. I. 28.

Omittamus metaphoricè loqui, apertè cum Divino Spiritu pronuntiemus: *Qui sine timore est, non poterit justificari*; id est, qui non tangitur sensibus timoris Divini se non justificabit unquam. Cujus ratio est clara; timor iste non solum est necessarius pro dispositione ad recipiendam gratiam conversionis, prout jam intelleximus, sed requiritur insuper ad consensum gratiæ præstandum.

Rom. 8. 30.

Ordo hic à Deo stabilitus manet immutabilis, notat S. Bernardus, exponens textum modò citatum; *Præcedit timor, sequitur justificatio*. Ad probandum istum ordinem & connexionem utitur S. Doctor D. Pauli Theologicâ doctrinâ; *Deus, quos prædestinavit, hos & vocavit, quos vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit, illos & glorificavit*. Ecce, ait S. Bernardus, ingentem illam misericordiam, quam laudibus extollit Psalter Regius, nullis terminis circumscriptam utpote incipientem sine principio in æternitate anteriori per Prædestinationem; seque extendentem sine fine in æternitatem posteriorem per glorificationem. *Misericordia Domini ab æterno usq; in*

Psal. 102. 17.

alor-

æternum. Super quem tanta veniet misericordia? pergite ulterius in allato textu, mox audietis: *super timentes eum.* Ipsa ergo portio esse debet animarum timoratarum.

Notate, hortatur S. Bernardus, prædestinationem, ac glorificationem istam æternam uniendas esse in tempore mediante vocatione, consequente justificatione; *quos ab æterno prædestinat, in æternum glorificat, intercedente vocatione cum justificatione.* Dico autem, prosequitur suum discursum D. Bernardus, quòd *timore vocemur, amore iustificemur.* Concludit jam S. Doctor, quòd si peccator velit possidere partem æternæ istius misericordiæ, recipiat in se sensus timoris, quibus illum Deus tangit, vocando ad se, ut obediat gratiæ vocationis suæ: *Audiat ergo peccator in sui vocatione, quod timeat, & sic accedens ad Solem iustitiæ videat illuminatus, quod diligat.*

Ponamus in exemplo, quòd Deus peccatori, quem convertere intendit, inspiret pro tunc sublimes & terribiles has veritates; fidem sine operibus mortuam, Christianum reprobum nil in futuro debere sperare præter inferorum rogos; necessario aliquem salvatum, aut damnatum iri; debere eum pœnitere aut ardere; mortem haud procul distare, ex insidiis invasuram esse peccatorem, quando nil minùs is cogitat; Deum in illos statuere iustitiæ suæ exemplum, qui misericordiâ ipsius abutantur. Ad has Dei voces si pavore concutitur peccator, seq; cum Publicano humiliet percutiendo pectus suum veniam petat & misericordiam; obedit gratiæ vocationis suæ, se tangi patiens per timorem, brevi iustificabitur per amorem. *Studit se vocari, cum timore concutitur, sentit se iustificari, cum amore perfunditur.* Pari modo Deus Divum
Augu-

Augustinum è veterno suorum vitiorum excitavit, ut ipse in suis confessionibus ingenuè fateatur: *Instabas tu Domine in oculis meis, severà misericordià flagella ingeminans, timoris & pudoris.*

O Divina misericordia, videbaris mihi, spoliata esse omnibus dulcedinum tuarum illecebris, tuum, quod mecum instituebas, alloquium erat non nisi de morte, de iudicio & inferno, & in decreto, quod habebas, me salvandi, me perdendi minas mihi intentabas.

Sed si peccator has mortis, iudicii, inferni cogitationes contemnit, & tanquam importunas ac melancholicas phantasias rejicit, comminationes Divinas deridet, resistit gratiæ Dei, sine qua justificationem sperare nequit: *Qui sine timore est, non poterit justificari*, perseverabit in peccato, rectè concludit Spiritus S. maledictus proinde est impius iste à Deo, & spes ipsius præsumptuosa causat hanc maledictionem. Transeamus ad alteram partem.

II.
Punctum. Etiam si peccator, qui fallaci suæ spei innixus securus quiescit, nec est capax suscipiendi motus timoris Divini, possit recipere gratias, easq; admodum præstantes, id necdum satis esset, quia deberet valorem gratiis istis tribuere, quod tamen ille præstabit nunquam citra timoris Dei adminiculum, quo privatur per falsam suam confidentiam. Autoritas D. Pauli manifestè hoc nobis declarat scribentis ad Philippenses: *Cum metu & tremore salutem vestram operamini.* Quasi diceret; per vestram cooperationem gratiæ cœlesti communicare suum valorem. Id ipsum inculcare nobis voluit in Epistola ad Corinthios: *Perficientes sanctificationem in timore Dei.*

2. Cor. 7. 1.

Ratio veritatis istius desumitur ex eo, quòd verus Dei